รายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ
ตามกรอบตัวชี้วัดสำหรับการประเมินผลการปฏิบัติราชการระดับกอง/สำนักด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน
สำหรับรอบการประเมินที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

ชื่อ : นางวิราศิณี สุทธิ

ตำแหน่ง : เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สังกัด : สถานีพัฒนาที่ดินระนอง สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑

หัวข้อการพัฒนาความรู้: การฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (LDD e-Training) กรมพัฒนาที่ดิน
หลักสูตร การใช้ผลวิเคราะห์ดินเพื่องานพัฒนาที่ดิน

ระยะเวลา : ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มกราคม - ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

สรุปสาระสำคัญ

๑. วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการตรวจสอบดินและการแปลผลวิเคราะห์ดินทางการเกษตร

๒. เนื้อหาสาระที่สำคัญ

๒.๑ ความสำคัญของการวิเคราะห์ดิน

การวิเคราะห์ดิน คือ การวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงความอุดมสมบูรณ์และปัญหาของดินในแปลงปลูกพืช พร้อมทั้งคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข เช่น การใช้ปุ๋ย การใช้วัสดุปรือสารปรับปรุงบำรุงดินอย่างอื่นตามความเหมาะสม เพื่อให้สามารถปลูกพืชแล้วได้ผลผลิตมากขึ้น และตรวจเพื่อประเมินความสามารถของดินในการปลดปล่อยธาตุอาหารออกมาให้พืชใช้ประโยชน์ร่วมกับสมบัติทางกายภาพและสมบัติทางเคมี เช่น เนื้อดิน ความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ปริมาณอินทรียวัตถุ ซึ่งการวิเคราะห์ดินจะทำให้ทราบถึงระดับความอุดมสมบูรณ์ของดินว่าอยู่ในระดับต่ำ ปานกลาง หรือสูง หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการประเมิน **สุขภาพดิน**

๒.๒ การเก็บตัวอย่างดิน

๑. การเก็บตัวอย่างดินที่ถูกต้อง

ควรเป็นดินที่ดีของพื้นที่ดินเพาะปลูกแปลงนั้น ๆ คือ แปลงหลักจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตเล็กน้อย หรือ ก่อนเตรียมดินปลูกพืชครั้งต่อไป โดยมีช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเก็บตัวอย่างดิน โดยเผื่อเวลาสำหรับการตรวจวิเคราะห์ดินจนถึงการส่งผลวิเคราะห์ดินกลับมาให้แก่ผู้ส่ง รวมแล้วประมาณ ๑-๒ เดือน สำหรับการเก็บตัวอย่างหลักการเก็บผลผลิตหรือก่อนการปลูกพืช เพื่อให้ทราบถึงระดับธาตุอาหารในดินและแนวทางการจัดการดินก่อนปลูกพืชครั้งต่อไป

๒. วิธีการเก็บตัวอย่างดิน

- การเก็บตัวอย่างดินบน ขุดหลุมดินเป็นรูปตัววี ให้ลึกในแนวดิ่งประมาณ ๑๕ ซม. หรือในระดับชั้นไถพรวน และแซะเอาดินด้านหนึ่งเป็นแผ่นหนาประมาณ ๒-๓ ซม. จากปากหลุมถึงก้นหลุม แล้วเก็บตัวอย่างดินจุดตรงกลางจากบนลงล่าง เป็นตัวอย่างดินจาก ๑ จุด ที่มีความลึก ๐-๑๕ ซม. ดำเนินการจนครบทุกจุด

- การเก็บตัวอย่างดินชั้นล่าง เก็บตัวอย่างดินที่ความลึก ๐ – ๑๕ ซม.ออกให้หมด แล้วดำเนินการขุดลึกประมาณ ๓๐ ซม. เก็บตัวอย่างดินใส่ถัง นำตัวอย่างดินที่เก็บจากทุกจุด (๑๕-๒๐ ซม.) ใส่ภาชนะที่เตรียมไว้

- นำตัวอย่างดินที่สุ่มเก็บจากพื้นที่ต่าง ๆ ผสมคลุกเคล้าให้เข้ากันไปผึ่งในที่ร่มที่มีอากาศถ่ายเทได้ดี ห้ามนำไปอบหรือผึ่งแดดเด็ดขาด เมื่อดินแห้งแล้วทำการสุ่มเก็บตัวอย่างดินให้ได้ประมาณ ๕๐๐ กรัม/หนึ่งแปลง ใส่ถุงพลาสติกที่สะอาดพร้อมด้วยการกรอกแบบฟอร์มที่บันทึกรายละเอียดตัวอย่างดินให้เรียบร้อย ปิดปากถุงให้แน่นใส่ในกล่องกระดาษแข็งอีกชั้นหนึ่งเพื่อส่งไปวิเคราะห์ดิน ณ กลุ่มวิเคราะห์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ทั่วประเทศ

๒.๓การแนะนำการใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม การแปลผลและรายงานผลการวิเคราะห์ดิน

๑. การแนะนำการใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม

ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม เป็นชุดน้ำยาและอุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจวิเคราะห์สมบัติทางเคมีของตัวอย่างดิน ๔ รายการหลัก ได้แก่ ไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P) โพแทสเซียม (K) และค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) ได้มีการทดสอบเปรียบเทียบกับผลวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง ๒ วิธีการ จนกระทั่งมีผลการวิเคราะห์ที่ใกล้เคียงที่สุด (ประมาณ ๘๐% โดยเฉลี่ยเมื่อเทียบกับวิธีในห้องปฏิบัติการ) จึงเสมือนเป็นการจำลองห้องปฏิบัติการสู่การนำไปใช้ในภาคสนามได้โดยง่าย เกษตรกรไม่ต้องเสียเวลาในการส่งตัวอย่างดินมาวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการเกษตรกร หมอดินอาสาหรือผู้สนใจทั่วไปก็สามารถนำไปปฏิบัติวิเคราะห์ดินในพื้นที่ของตนเองได้ เพราะไม่ต้องใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์ขั้นสูง และทราบผลวิเคราะห์อย่างรวดเร็ว จึงประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดินในเบื้องต้นได้ก่อนทำการเพาะปลูกพืช ข้อมูลผลวิเคราะห์ดินจากชุดตรวจสอบดินภาคสนามนี้สามารถนำไปใช้ในการหาอัตราปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินได้ ทำให้มีการใส่ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสม ไม่ใส่มากเกินความจำเป็นเป็นการลดภาระรายจ่ายในการซื้อปุ๋ยของเกษตรกรอีกทางหนึ่ง

๒. การแปลผลและรายงานผลการวิเคราะห์ดิน

เมื่อเกษตรกรได้รับผลการวิเคราะห์ดินแล้วสามารถประเมินระดับธาตุอาหารแต่ละชนิดว่าสูง ปานกลาง หรือ ต่ำ ค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน (pH) กับความต้องการปูนในการปรับปรุงดินจากค่ามาตราฐานที่สามารถประเมินได้ด้วยตนเอง

๒.๔ การแนะนำช่องทางการบริการวิเคราะห์ดิน

แนะนำเกษตรกรผ่าน Qr Cord/เว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน/line/เอกสารแนะนำ

๓. ประโยชน์ของการตรวจวิเคราะห์ดิน

เพื่อให้เกษตรกรได้ทราบถึงความสามารถของดินในการปลดปล่อยธาตุอาหารออกมาให้พืชใช้ประโยชน์ร่วมกับสมบัติทางกายภาพและสมบัติทางเคมี เช่น เนื้อดิน ความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ปริมาณอินทรียวัตถุ ซึ่งการวิเคราะห์ดินจะทำให้ทราบถึงระดับความอุดมสมบูรณ์ของดินว่าอยู่ในระดับต่ำ ปานกลาง หรือสูง และดินเหมาะสมที่จะปลูกพืชชนิดใดได้ และลดการใช้ปุ๋ยเคมี ลดต้นทุนการผลิต

๔. ประโยชน์ที่ได้รับที่ได้รับจากการฝึกอบรม/การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

☑ ต่อตนเอง

- สามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมมา มาเพิ่มความรู้และนำไปใช้ในการแนะนำแก่เกษตรกรที่มาติดต่อขอรับบริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

☑ ต่อหน่วยงาน

- เพื่อให้การตรวจสอบวิเคราะห์ดินของหน่วยงานมีความรวดเร็ว และสามารถแจ้งผลให้แก่เกษตรกรได้ทันท่วงที

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(นางวิราศิณี สุทธิ)
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
วันที่ ๒ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ลงชื่อ.....ผู้บังคับบัญชา
(นายอัมพร พวงพวา)
ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินระนอง
วันที่ ๓ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้เพื่อแสดงว่า

นางวิราศิณี สุทธิ

ได้ผ่านการพัฒนาทางไกลด้วยระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

(LDD e-Training)

หลักสูตร การใช้ผลวิเคราะห์ดินเพื่องานพัฒนาที่ดิน

รุ่นที่ ๑/๒๕๖๕ : ตุลาคม ๒๕๖๔ - มีนาคม ๒๕๖๕

(นางสาวภัทราภรณ์ โสเจยยะ)
รองอธิบดีด้านบริหาร

สำเนาถูกต้อง

(นางวิราศิณี สุทธิ)
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน